สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

ปีแห่งความสะอาด สว่าง สงบ

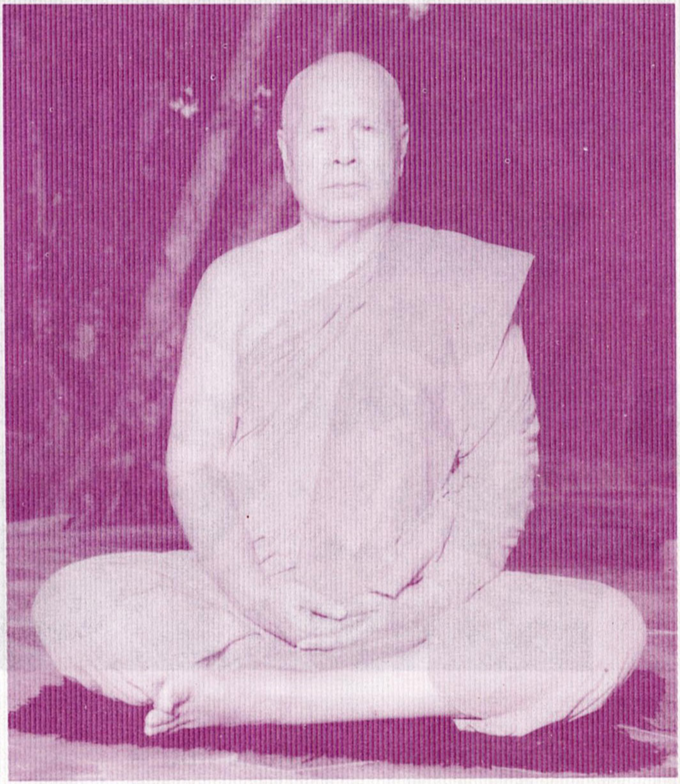

สื่อ...ความสงบ ๒๕๓๗

แด่ ....

จาก ....

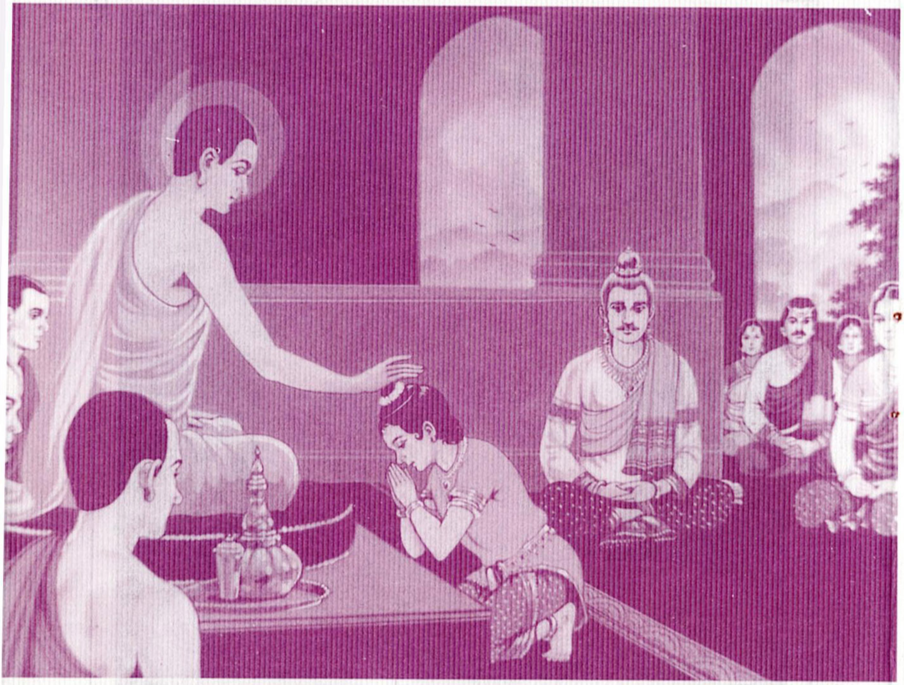

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

จงเตือนตนด้วยตนเอง
จงพิจารณาตนด้วยตนเอง
คุ้มครองตนเองได้ มีสติรอบคอบ
จักอยู่เป็นสุข

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

ปีแห่งความสะอาด สว่าง สงบ

พระเทพวิสุทธิเมธี(ปัญญานันทภิกขุ)

ญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย

ต่อนี้ไปขอให้ทุกท่านอยู่ในอาการสงบ ทำใจให้สะอาด สว่าง สงบ เพื่อศึกษาข้อปฏิบัติอันเป็นทางที่จะช่วยตนให้มีความสุข ความสงบในชีวิตประจำวัน

เป็นการกล่าวให้ของขวัญ**อวยพรในวันปีใหม่** ปีเก่าคือปี ๒๕๓๖ กำลังผ่านไป แล้วปีใหม่ก็จะมาถึง **วันเดือนปีนั้นความจริงก็ไม่เก่าไม่ใหม่** แต่ที่เราเรียกว่า **"เก่า"** ก็หมายถึงเวลาที่ผ่านไป **"ใหม่"** เวลาที่กำลังเป็นอยู่ในชีวิตของเราที่เป็นอยู่ทุกวัน เราจึงเรียกว่าวันเก่าวันใหม่ เดือนเก่าเดือนใหม่ ปีเก่าปีใหม่

โดยลำพังวันเดือนปีนั้นไม่เก่าไม่ใหม่ **มันเป็นเรื่องของธรรมชาติของการหมุนเวียนของโลก** ไปตามวิถีทางของโลก อันเป็นไปตามธรรมชาติ โลกหมุนไปก็ได้วัน ได้เดือน

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

ได้ปีโดยลำดับ เราจึงต้องตั้งชื่อวันนั้นวันนี้ **เป็นเรื่องสมมติ ถ้าไม่ตั้งชื่อก็เรียกกันไม่ได้** ตั้งชื่อวันแล้วก็ตั้งชื่อเดือนตั้งชื่อปี ๑๒ เดือนก็เป็นปีหนึ่ง ๑๒ ปีก็เป็นรอบหนึ่ง แล้วมาตั้งต้นกันในรอบใหม่ **การทำในรูปอย่างนี้ก็เพื่อเป็นเครื่องนับหมายเป็นสถิติของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปี** เราจึงมีปีเก่า-ปีใหม่ ปีเก่าปีใหม่ในเมืองไทยนั้นเรานับตามพุทธศักราช **พุทธศักราชนั้นนับตั้งแต่พระพุทธเจ้าปรินิพพานที่ใต้ต้นสาละในเมืองกุสินารา** แล้วก็เริ่มนับมาโดยลำดับ จนกระทั่งบัดนี้เราได้ ๒๕๓๖ ปี

เมื่อ ๒๕๓๖ สิ้น เราก็เริ่มปีใหม่ ๒๕๓๗ **เวลาปีเก่าจะสิ้นปีใหม่จะมาถึง เราก็มีความชื่นอกชื่นใจในชีวิตของเราแต่ละคน เพราะว่าชีวิตได้ผ่านพ้นมาด้วยดี ไม่เจ็บไม่ไข้ไม่ตายเสียในระยะนั้น** มีชีวิตมาจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม แล้วก็มาถึงวันที่ ๑ มกราคม เราก็ดีใจกันเฉลิมฉลองวันปีใหม่หรืออายุของเราที่ได้ผ่านพ้นมาถึงรอบปี เป็นการแสดงความยินดีกับตัวเองว่าเรามีความเรียบร้อยไม่เจ็บไม่ไข้ หรือมีเจ็บไข้บ้างแต่มันไม่รุนแรงอะไร พอจะเยียวยารักษาได้แล้วก็รักษากันมาโดยลำดับ

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

อันความจริง**ชีวิตของคนเรานั้นมีความเจ็บป่วยอยู่ตลอดเวลา ไม่มีความปกติอะไรมากนัก** แต่ว่ามันไม่รุนแรงเท่านั้นเอง เรายังรักษากันได้ แต่คนบางคนก็มีโรครุนแรงเช่นเป็นมะเร็งขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่ง หรือเป็นโรคเอดส์ เพราะความซุกซนไปเที่ยวหาความสนุกทางเนื้อทางหนัง เลยติดโรคเอดส์มา

โรคเอดส์เป็นโรคสมัยใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นแล้วก็ลุกลามไปอย่างรวดเร็ว เพราะอาศัยกิเลสตัณหาของเราทั้งหลาย ที่ไปส้องเสพกันแล้วก็ได้เชื้อโรคกลับมา ทำให้เกิดปัญหาแก่ชีวิตขึ้นด้วยประการต่าง ๆ โรคนี้เกิดขึ้นมาแล้วไม่มีทางรักษา การป้องกันโรคอย่างนี้ก็มีทางเดียว คือถือศีลข้อที่ ๓ ให้เคร่งครัด สักหน่อย **ศีลข้อที่ ๓ คืองดเว้นไม่ประพฤติผิดในเรื่องเกี่ยวกับกามารมณ์** พูดง่าย ๆว่า**ไม่ประพฤติสำส่อนในทางเพศ** ผู้ที่มีคู่ครองก็พอใจในคู่ครองของตัว อย่าไปหาความสุขกับคนอื่น อย่าไปหาความสุขทางเนื้อทางหนังนอกบ้าน ก็ไม่มีโอกาสจะเป็นโรคนี้ได้

แต่ว่าสังคมโลกในปัจจุบันนี้ เป็นสังคมที่มีความก้าว-หน้าในทางยั่วกิเลส **ความเจริญในทางด้านวัตถุนั้นเป็นความเจริญในทางยั่วยุให้เกิดกิเลส** เกิดราคะความกำหนัด

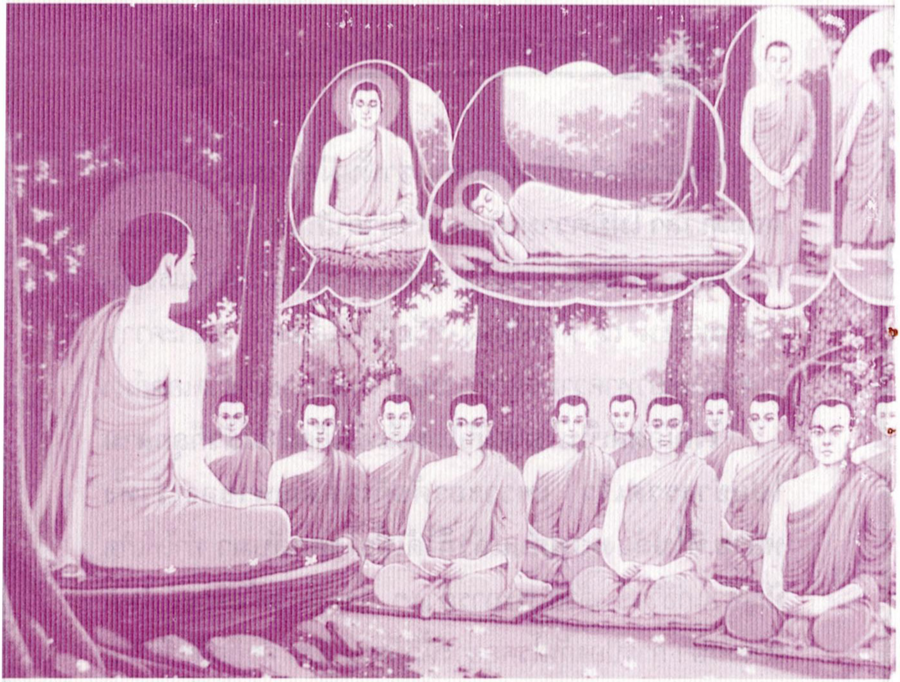

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ความสำรวมทางกาย เป็นการดี
ความสำรวมทางวาจา เป็นการดี
ความสำรวมทางใจ เป็นการดี
ผู้สำรวมทุกทางย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวง

เกิด**โทสะ**เหตุให้เกิดความงุ่นง่าน เกิด**โมหะ** ความหลงความงมงาย ในสิ่งที่ไร้สาระ แล้วก็ปล่อยตัวปล่อยใจไปกับอำนาจของสิ่งเหล่านั้น เราเป็นทาสของสิ่งเหล่านั้นเข้า ไม่พยายามต่อสู้เพื่อความเป็นไท ไม่สมศักดิ์ศรีของการที่เกิดมาเป็นคนไทย

เพราะว่าเราเกิดเป็นคนไทย จิตใจก็ต้องเป็นไท **จิตใจที่เป็นไทก็คือจิตใจที่ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของความชั่ว-ความร้าย**ดังที่กล่าว เป็นผู้มีอิสระมีเสรีภาพในการเป็นอยู่ ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอำนาจของสิ่งยั่วยุด้วยประการต่าง ๆ ก็เรียกว่า**เราเป็นไทย มีใจอิสระเสรี**

พระพุทธเจ้าตรัสว่า **"สพฺพํ ปรวสํ ทุกฺขํ – ความเป็นทาสของสิ่งทั้งปวงเป็นความทุกข์"** ความเป็นไทยมีใจเป็นอิสระอยู่เหนือสิ่งทั้งปวงเป็นความสุขสงบ เราจึงควรจะได้**รู้จักควบคุมตัวเอง บังคับตัวเอง มีความอดทนอดกลั้น มีความเสียสละ** ไม่เอาสิ่งที่มันไม่ถูกต้องสิ่งที่จะเป็นพิษเป็นภัยแก่ตนในเวลานั้นและในกาลต่อไปข้างหน้า

ถ้าเราบังคับตัวเองได้อย่างนี้ เราก็หลุดพ้นจากความเป็นทาส ไม่ต้องเป็นทาสของสิ่งใดๆ เราเป็นคนไทยสมศักดิ์ศรี

สมชื่อสมนามอย่างแท้จริง

เพราะฉะนั้น**ในวันขึ้นปีใหม่ขอให้เราทำใจให้เป็นไทย**ด้วยการอธิษฐานใจว่า **"ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมเป็นต้นไป เราจะอยู่อย่างไทย เราคิดอย่างไทย เราพูดอย่างไทย เราทำอย่างไทย"** เราคบหาสมาคมกับใครก็คบกันแบบไทย เราจะไปไหนก็ไปอย่างไทย ไม่ไปด้วยอำนาจกิเลสสั่งให้ไป ไม่ไปด้วยความโลภ ไม่ไปด้วยความโกรธ ไม่ไปด้วยความหลง ไม่ไปด้วยอำนาจริษยาพยาบาทใคร ๆ แต่ว่าไปด้วยจิตที่ว่างจากสิ่งเหล่านั้น ว่างจากความโลภ ว่างจากความโกรธ ว่างจากความหลง ว่างจากความริษยาพยาบาท อาฆาตจองเวร

ใจที่ว่างจากกิเลสเป็นใจที่สูงส่ง เป็นใจที่เป็นไทย ไม่ตกเป็นทาสของสิ่งใด ๆ เราควรจะอธิษฐานใจในเวลาก่อนนอนคืนวันที่ ๓๑ รุ่งขึ้นวันที่ ๑ ก็อธิษฐานใจซ้ำว่า **"เราจะอยู่อย่างไทย คิดอย่างไทย พูดอย่างไทย ทำอย่างไทย ไปไหนก็ไปอย่างไทย ประกอบการงานหน้าที่ก็ทำอย่างไทย ไม่ทำอย่างเป็นทาส"**

เพราะถ้าทำอย่างเป็นทาสเราก็เป็นทุกข์ เราสร้างความเสื่อมสร้างความเสียหายให้แก่บ้านเมือง การกระทำเช่นนั้น

เป็นการไม่ถูกต้อง **เราไม่ควรสร้างความเสื่อมสร้างความทุกข์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เราควรจะช่วยกันผดุงความดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมไทย** ชีวิตจึงจะอยู่รอด ปลอดภัยด้วยประการทั้งปวง อันนี้เป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง ขอให้ทุกคนได้คิดได้พิจารณา

ทีนี้เรามาพิจารณากันดูสักหน่อยว่าสังคมโลกในปัจจุบันนี้มีสภาพอย่างไร ถ้าเราฟังข่าววิทยุหรือดูข่าวทางโทรทัศน์ที่ปรากฏออกมาทุกวันทุกเวลานั้น เป็นข่าวที่เต็มไปด้วยความยุ่งเหยิงอยู่ตลอดเวลา **ความยุ่งเหยิงของโลกนั้นไม่ได้เกิดขึ้นจากโลกเอง แต่เกิดขึ้นจากผู้ที่อยู่ในโลก** คือเกิดจากคนนั่นเอง

โลกคือแผ่นดินอันเป็นที่อยู่ที่อาศัย พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า "โอกาสโลก" หมายความว่าโลกคือแผ่นดินที่มีอยู่เป็นอยู่ตามธรรมชาติ **ลำพังแผ่นดินแผ่นฟ้าที่อยู่อาศัยของชาวโลกนั้นไม่มีปัญหาอะไร** ไม่ทำอะไรให้ใครเดือดร้อน วุ่นวาย อาจจะมีบางครั้งบางคราว เขาเรียกว่า**ภัยตามธรรมชาติ** อาจจะเกิดขึ้นในบางประเทศ เช่น เกิดแผ่นดินไหว เกิดภูเขาไฟระเบิด เกิดฝนตกใหญ่น้ำท่วม อะไรต่าง ๆ อันนี้ก็เรียกว่าเป็นภัย

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ผู้ใช้ปัญญาเพียงเพื่อประโยชน์ตน
เป็นคนสกปรก
บัณฑิตไม่ประกอบกรรมชั่ว
เพราะเห็นแก่ความสุขส่วนตัว

ที่เกิดจากธรรมชาติ

ภัยที่เกิดจากธรรมชาตินั้นเกิดแล้วมันก็ดับหายไป ทิ้งแต่ร่องรอยของความเสียหายให้เราได้เห็น เป็นบทเรียนเป็นเครื่องเตือนใจในเรื่องนี้ แล้วมันก็เป็นอยู่ตามปกติธรรมดาต่อไป **ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นแก่คนในโลก เกิดจากความคิดการกระทำของคนในโลกนั่นเอง เช่นว่าเกิดน้ำท่วมใหญ่ก็เพราะว่าเราทำลายธรรมชาติ เราไม่รักษาธรรมชาติ** คือไม่รักษาป่าอันเป็นที่อาศัยของสิ่งที่เราเรียกว่าฝน ฝนตกก็เพราะมีป่า ถ้าไม่มีป่าฝนก็ไม่ตก

แต่คนไม่สำนึกในบุญคุณของป่า **ไม่มีความกตัญญูกตเวทีต่อป่าที่ให้ประโยชน์แก่ตน ไม่ได้คิดว่าป่านี้ให้อะไรแก่เรา เราได้อาศัยอะไรจากป่า ชีวิตคนและสัตว์อยู่ได้ด้วยป่าอย่างไร** เราไม่คำนึงถึง แต่เราเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ เราทำลายธรรมชาติ คือ ทำลายป่า ตัดต้นไม้เอามาใช้อย่างฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย ธรรมชาติก็เสียดุลย์ **เมื่อธรรมชาติเสียดุลย์ก็เกิดความเสียหาย** เช่น ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกิดความแห้งแล้ง ปลูกพืชผลไม่ได้ ความอดอยากก็เกิดขึ้นเพราะเราไม่รักษาธรรมชาตินั่นเอง

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

ในสังคมในยุคปัจจุบันนี้หลายประเทศที่เกิดปัญหาเพราะไม่รักษาธรรมชาติในประเทศไทยเรานี้ก็มีปัญหาไม่ใช่น้อยเพราะว่าการทำลายป่ามีมาก ชาวบ้านชาวเมืองเข้าไปลักลอบตัดไม้ในป่าไม้ **กว่าจะโตเป็นต้นไม้ใหญ่เอามาใช้ได้ใช้เวลาเป็นร้อยปี แต่เราใช้เครื่องมือสมัยใหม่เข้าไปตัดต้นไม้เหล่านั้น ไม่ต้องใช้เวลามากอะไร ใช้เวลา ๑๕ นาทีเท่านั้น** ต้นไม้ใหญ่ก็ล้มครืนลงมา แล้วเราก็ผ่าเอาไปใช้สร้างบ้านสร้างเรือนต่อไป

พวกบริษัททำไม้ในป่า โรงเลื่อย และกรมป่าไม้ร่วมมือกันเพื่อทำลายป่าของบ้านเมืองของเราให้เสียหาย ฝนก็เลยไม่ตกต้องตามฤดูกาล เวลาฝนตกลงมาก็ชะดินซึ่งไม่มีต้นไม้นั้นให้มาถมแม่น้ำ ทำให้แม่น้ำตื้นเขิน เวลาฝนตกลงมาเนื้อที่บรรจุน้ำในแม่น้ำนั้นมีน้อย น้ำก็ไหลท่วมฝั่งไปท่วมพืชต่างๆ ที่ชาวบ้านปลูกกันไว้ให้เสียหาย เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ

ในปี ๒๕๓๖ นี้ได้เกิดอุทกภัยคือ**น้ำท่วมใหญ่ในประเทศอเมริกา** แม่น้ำมิสซิสซิปปี้ซึ่งเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดก็ว่าได้ ตั้งต้นจากส่วนเหนือของประเทศไหลผ่านมาส่วนกลาง

แล้วไปลงในอ่าวเม็กซิโก **ฝนตกหนักต้นแม่น้ำ น้ำก็ไหลนองลงมาท่วมบ้านเรือนเสียหาย** จนหลังคาบ้านจมอยู่เป็นเวลาตั้งเดือน

บ้านของฝรั่งนั้นเขาทำไม่เหมือนบ้านเรา เขาทำง่าย ๆ แต่ว่าดูสวยงามข้างนอก เวลาน้ำท่วมมันก็เปื่อยไป วัตถุที่เป็นฝาเป็นเครื่องกันความหนาวมันก็เปื่อยยุ่ย บ้านเขาปูพรมกันส่วนมาก พรมก็เสียหาย เครื่องใช้สมัยใหม่ เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องต้มน้ำ เครื่องทำความอุ่นภายในบ้านเสียหายหมดใช้ไม่ได้ เมื่อน้ำลดลงไปก็เหมือนกับสร้างบ้านใหม่

ที่อเมริกาเขามีการออกโทรทัศน์เพื่อขอเงินช่วยเหลือเด็กที่ลำบาก เขาก็ถ่ายบ้านที่ถูกน้ำท่วมเพื่อให้คนได้เห็นสภาพอันแท้จริงทางโทรทัศน์ **บ้านที่น้ำแห้งแล้วมีโคลนเข้าไปกองอยู่ในบ้านสูงถึงครึ่งแข้ง** เจ้าของบ้านเดินลุยโคลนไปโคลนสูงถึงครึ่งแข้ง **ข้าวของเสียหายหมด ไม่มีอะไรเหลือเรียกว่าสูญบ้านเรือนทั้งหมดไป** ไม่มีอะไรเหลืออยู่เลยนอกจากโครงหลังคา แต่โครงนั้นมันก็ใช้ไม่ได้ ไม้ก็ต้องเปลี่ยนใหม่ วัตถุประกอบอะไรก็ต้องเปลี่ยนใหม่ทั้งนั้น เป็นการสูญเสียเงินหลายหมื่นล้าน

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ไม่มีไฟใด เสมอด้วยราคะ
ไม่มีโทษใด เสมอด้วยโทสะ
ไม่มีทุกข์ใด เสมอด้วยเบญจขันธ์
ไม่มีสุขใด เสมอด้วยความสงบ

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

อันนี้เป็นอุทกภัยที่เกิดขึ้นตลอดแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ เพราะตั้งแต่ภาคเหนือลงมากลางประเทศ ผ่านรัฐต่าง ๆหลายรัฐ ไหลไปออกที่เมืองนิวออลีนซึ่งมีสภาพเหมือนกับสมุทรปราการของเรา แผ่นดินก็ทรุดเหมือนกัน จะไปเยี่ยมญาติโยมคนไทยที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้นในปีหน้า จะต้องไปฟื้นฟูกันใหม่ ไปให้กำลังใจแก่ญาติโยมทั้งหลายเหล่านั้นต่อไป

นี่คือสภาพที่เกิดขึ้นแก่ชาวโลก เพราะว่าไปทำลายป่ามากเกินไป แล้วก็ในอเมริกานั้นมีไฟไหม้ป่าทุกปี โดยเฉพาะในรัฐแคลิฟอร์เนีย ไฟมักจะไหม้เพราะว่าอากาศมันแห้ง แล้วก็เกิดไฟขึ้นในป่า **ไฟป่าที่เกิดขึ้นนั้นก็เพราะคนซุกซนไปกินเบียร์ก็ทิ้งขวดเบียร์ไว้ ไปกินอะไรก็ทิ้งวัตถุซึ่งสะท้อนแสง เมื่อดวงอาทิตย์ส่องลงมาก็เกิดเป็นไฟลุกลามขึ้น ไฟไหม้ใบไม้แห้งทำให้ไฟไหม้ป่าทั่วไป** ปีหนึ่ง ๆไฟไหม้ป่าหลายครั้งหลายหน ทำความเสียหายให้แก่ประเทศนั้นไม่ใช่น้อย ธรรมชาติก็สูญเสียไปเรื่อย ๆ

บ้านเมืองของเรานี้ก็เหมือนกัน ได้ทำลายธรรมชาติ ธรรมชาติสูญเสียไปแล้วก็เกิดเป็นปัญหาน้ำท่วมฝนแล้งเพราะธรรมชาติไม่สมดุลย์ **ต้นไม้ถูกตัดถูกโค่น โค่นกันอย่างไม่**

คิดถึงอนาคตข้างหน้า ทรัพยากรมีอยู่มาก แต่เราไม่รู้จักประหยัดไม่รู้จักอดออม ขุดขึ้นมาใช้ ตัดเอามาใช้ ใช้กันเป็นการใหญ่ **ไม่ได้คิดถึงอนาคตของลูกหลานที่จะเกิดมาภายหลัง ว่าเขาจะกินอะไรจะใช้อะไร ต่อไปจะลำบากจะเดือดร้อน ไม่คำนึง ขอให้กูได้เงินมาก ๆ** โดยไม่ได้คิดว่าเงินเหล่านั้นจะเอาไปไหน มันจะเกิดประโยชน์แก่ตนมากแค่ไหน

เราเกิดมาในโลกคิดเฉลี่ยรายบุคคลแล้วไม่เกิน ๕๐ ปี แต่ว่าบางคนก็อยู่ไปถึง ๗๐-๘๐ แต่เขาคิดเฉลี่ยกันแล้วคนหนึ่งก็ ๕๐ ปี เท่านั้น อายุไข ๕๐ ปีเท่านั้น **เมื่อเราตายไปแล้วเอาอะไรไปได้บ้าง** ใครเอาเงินไปได้บ้าง ใครเอาบ้านอันสวยงามไปได้บ้าง ใครเอาเพชรนิลจินดาที่เอามาประดับที่เนื้อที่ตัวไปได้บ้าง เสื้อนุ่งห่มที่ราคาแพง ๆ ก็เอาไปไม่ได้

สิ่งเหล่านั้นมันก็ตกเป็นสมบัติของลูกหลานต่อไป **ลูกหลานถ้ามีปัญญามีธรรมะก็ใช้ของนั้นให้เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเป็นคนไร้ปัญญาไม่มีธรรมะเป็นหลักครองใจมันก็ใช้ไม่เป็น ผลที่สุดก็สูญหายไป** เราทำลายธรรมชาติอย่างนี้แล้วทำให้เราได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนด้วยประการต่าง ๆ

อีกประการหนึ่ง**เราทำลายธรรมชาติให้เสียความบริสุทธิ์** การทำลายธรรมชาติให้สูญเสียความบริสุทธิ์มันเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพราะว่าในบ้านเมืองของเรานี้**ชอบทิ้งของไม่สะอาดลงในแม่น้ำ** แม่น้ำมีน้ำสะอาดอาบได้กินได้ แต่เวลานี้เริ่มสกปรกมากขึ้น **แม่น้ำในกรุงเทพฯโดยเฉพาะในลำคลองต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ไหลผ่านของแม่น้ำเจ้าพระยา เวลานี้คลองเหล่านั้นใช้ไม่ได้** คลองเทเวศร์ก็ใช้ไม่ได้ คลองบางลำภูก็ใช้ไม่ได้ คลองผดุงกรุงเกษมก็ใช้ไม่ได้ คลองแสนแสบมันก็แสบสมชื่อแล้วเวลานี้ เพราะน้ำในคลองนั้นเน่าเหม็นสกปรก เคยไปเยี่ยมญาติโยมที่คุ้นเคยกัน บ้านอยู่ริมคลองแสนแสบ ไปนั่งอยู่ในบ้านก็มีกลิ่นน้ำเน่าเข้าจมูกอยู่ตลอดเวลา ก็เลยถามเจ้าของบ้านว่าอยู่กันอย่างไร เพราะว่าอากาศเสียเข้าจมูกอยู่ตลอดเวลา เจ้าของบ้านก็บอกว่าไม่รู้จะไปไหนมันมีบ้านอยู่ที่ตรงนี้เราสร้างบ้านอยู่ก็อยู่กันไปทนกันไป มันชินกับธรรมชาติแล้วก็อยู่ได้ด้วยความเรียบร้อย อึดอัดหน่อยแต่ก็ทนเอา นี่เรียกว่าอยู่ด้วยความอดทน อยู่ด้วยความลำบากใจ

สิ่งเหล่านี้เกิดเพราะอะไร ก็เพราะว่า**ต่างคนต่างช่วยกัน**

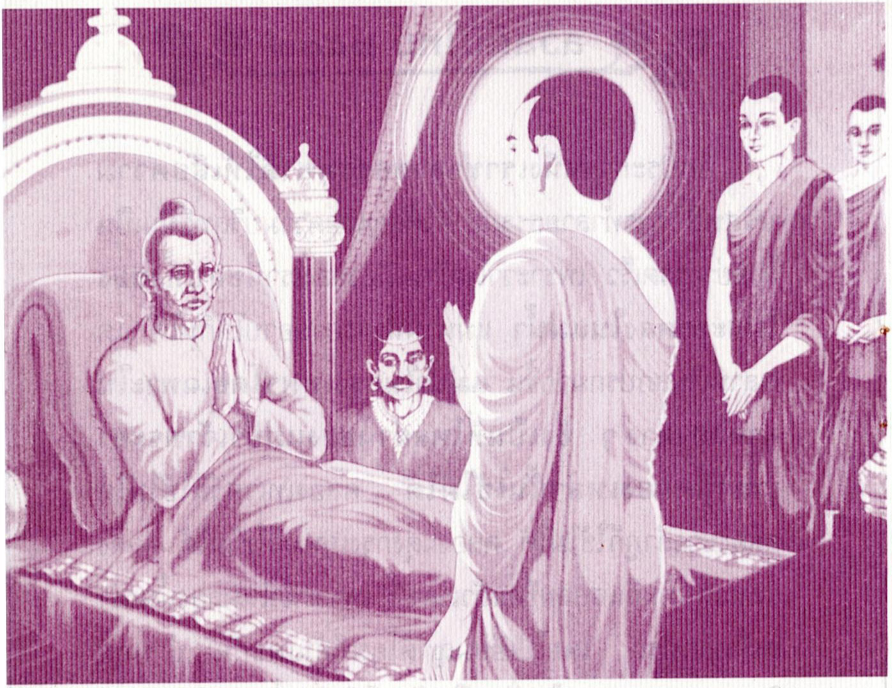

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ความไม่มีโรค เป็นลาภอย่างยิ่ง
ความรู้จักพอ เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง
ความไว้วางใจกัน เป็นญาติอย่างยิ่ง
พระนิพพาน เป็นสุขอย่างยิ่ง

ทำลายความสะอาดบริสุทธิ์ของน้ำ ให้เป็นน้ำสกปรกเน่าเหม็น ทำให้สกปรกอย่างไร เราถ่ายเทสิ่งโสโครกลงสู่แม่น้ำ สร้างบ้านสร้างเรือนอยู่แล้วก็ต่อท่อลงสู่แม่น้ำในลำคลอง ปล่อยน้ำจากส้วมลงไปสู่แม่น้ำลำคลอง ปล่อยน้ำล้างจาน ซักผ้าลงในลำคลอง เราไม่มีบ่อสำหรับเก็บกักน้ำสกปรกเหล่านั้นเพื่อทำให้สะอาดแล้วให้ไหลลงสู่แม่น้ำลำคลอง **เราปล่อยให้มันไหลลงสู่แม่น้ำลำคลองด้วยความสกปรก ความสกปรกก็เกิดเพิ่มขึ้นในแม่น้ำ ทำให้แม่น้ำเน่าเหม็นใช้ไม่ได้** ทำให้ลำบากในการที่จะเอามากินมาใช้กันต่อไป

โดยเฉพาะแม่น้ำที่ไหลมาจากทางเหนือของประเทศไทย เช่นตัวอย่างแม่ปิง ต้นน้ำแม่ปิงนั้นน้ำยังสะอาดอยู่ แต่เมื่อไหลผ่านตัวเมืองเชียงใหม่ เชียงใหม่มีพลเมืองเพิ่มขึ้น มีบ้านเรือนเป็นตึกสูง ๆมากขึ้น แล้วก็สร้างตามริมแม่น้ำ ได้เห็นตึกสูงทีไรก็เกิดสงสัยขึ้นในใจว่า **น้ำโสโครกในตึกเหล่านั้นจะเอาไปไหน จะเอาไปทิ้งที่ไหน** นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้น ก็ปล่อยลงท่อแล้วก็ทิ้งลงมาสู่แม่น้ำปิงนั่นเอง

ในตัวเมืองเชียงใหม่มีลำห้วยไหลอยู่กลางเมือง เดี๋ยวนี้เน่าเหม็นไปหมดเลย ส่งกลิ่นฟุ้งไปหมด เพราะ**ท่อของบ้าน**

เรือนต่าง ๆ ไหลลงไปในแม่น้ำนั้น แล้วน้ำในห้วยนั้นก็ไหลลงสู่แม่ปิง แม่ปิงก็กลายเป็นแม่น้ำสกปรก แล้วก็ไหลเลื่อนลงมาผ่านจังหวัดต่าง ๆ จนถึงกรุงเทพฯ ล้วนแต่ทำให้ สิ่งเหล่านั้นสกปรกทั้งนั้น ถึงหน้าฝนก็ค่อยดีหน่อยเพราะฝนตกลงมา ก็ได้ชะน้ำเหล่านั้นให้ไหลไป แต่พอถึงหน้าแล้งก็สกปรกตามเดิม เพราะเราไม่รู้จักเหตุของความสกปรกว่ามาจากไหน

เหตุของความสกปรกก็มาจากความมักง่ายของบุคคลที่อยู่ริมแม่น้ำหรือว่าห่างแม่น้ำแต่ทำท่อสิ่งโสโครกให้ไหลลงไปในแม่น้ำ เลยถือว่าเอาแม่น้ำเป็นที่ระบายของโสโครก ความโสโครกมันก็มากขึ้น น้ำนั้นก็กลายจากน้ำบริสุทธิ์มาเป็นน้ำที่สกปรกใช้ไม่ได้ อันนี้ก็คือทุกข์โทษที่เกิดจากความมักง่าย

ในประเทศอเมริกาโดยเฉพาะเมืองชิคาโก ตั้งอยู่ริมทะเลสาบมิชิแกน ทะเลสาบมิชิแกนนี่เป็นทะเลสาบน้ำจืด น้ำ-ใสสะอาดสามารถจะตักเอามาดื่มมากินได้ **น้ำในเมืองชิคาโกซึ่งมีพลเมืองมากมายหลายล้านไม่มีโอกาสจะไหลลงไปในทะเลสาบได้เลย เขาไม่ให้ไหลลงสู่ทะเลสาบ**

แต่ว่าเขาทำการรวมน้ำเหล่านั้นให้ไปรวมอยู่ในที่เดียวกัน แล้วก็ฟอกให้สะอาด ทำน้ำสกปรกนั้นให้เป็นน้ำสะอาด เมื่อเป็นน้ำสะอาดแล้วก็ปล่อยไปตามท่อใต้ดิน ซึ่งเป็นท่อใหญ่ไปลงแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ซึ่งแม่น้ำเป็นแม่น้ำกั้นระหว่างรัฐอิลินอยส์และรัฐเซนต์หลุยส์ เขาทำอย่างนั้น

แต่น้ำที่ปล่อยไปนั้นเป็นน้ำที่สะอาดแล้ว ก่อนที่จะปล่อยไปเขาเอามากักให้ตกตะกอน ให้ไม่มีสิ่งโสโครก แล้วน้ำนั้นมันมีตะกอนตกอยู่ เขาก็เอาตะกอนนั้นมาทำเป็นปุ๋ยธรรมชาติเอามาใช้ ให้คนเอาไปใส่พืชใส่ผักกันต่อไป อย่างนี้**เขาทำสิ่งที่เสียให้กลายเป็นประโยชน์ต่อไป ไม่ให้สิ่งที่เสียนั้นทำลายคน ทำลายความสะอาดของโลก** แต่ว่าทำให้สิ่งเสียนั้นให้กลายเป็นของสะอาดด้วยกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเขาสามารถจะทำได้

บ้านเมืองของเรายังไม่มีใครคิดทำอย่างนั้น ไปเห็นหมู่บ้านจัดสรรที่เขาสร้างขึ้นในที่ต่าง ๆ ก็เกิดปัญหาขึ้นในใจตลอดเวลา คือเกิดปัญหาว่า**น้ำโสโครกในหมู่บ้านจัดสรรทั้งหลายนั้นเอาไปไหน เอาไปปล่อยที่ไหน**

คลองที่ผ่านบางเขนหลักสี่ ที่เรียกว่า "คลองเปรม

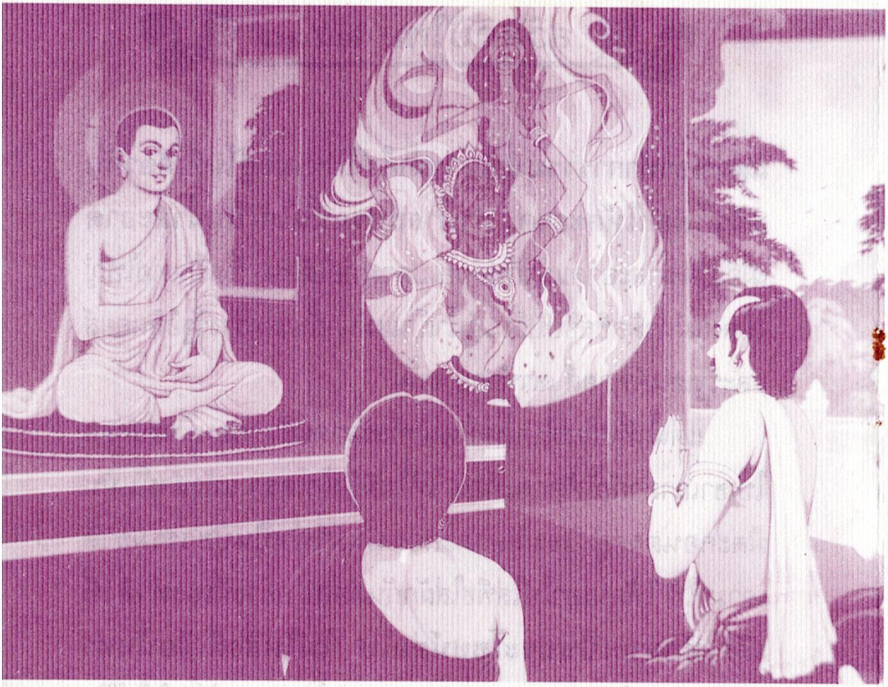

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

พวกเธออย่ามัวประมาท
อย่ามัวเอาแต่สนุกยินดีในกามคุณอยู่เลย
ผู้ไม่ประมาท เพ่งพินิจตามเป็นจริงเท่านั้น
จึงจะบรรลุถึงความสุขอันไพบูลย์ได้

ประชากร" นั้น ควรจะเรียกใหม่ว่า "คลองประชาเป็นทุกข์" เพราะน้ำในคลองนั้นสกปรก ดำ เน่าเหม็น คนที่อยู่ริมคลองนั้นไม่สามารถใช้น้ำได้ ก็เกิดความสกปรกขึ้นมาเพราะอะไร เพราะโรงงานต่าง ๆ ได้ปล่อยน้ำเสียลงไปในคลอง ชาวบ้านที่อยู่ริมคลองก็ปล่อยน้ำเสียลงไปในคลอง แล้วก็เน่าเหม็นเข้ามาถึงกรุงเทพฯ คือไม่เปรมประชาสมชื่อเสียแล้ว นี่ก็เพราะว่า**เราทั้งหลายเป็นคนมักง่าย ไม่รู้จักรักษาสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้เป็นประโยชน์ ไม่รู้จักรักษาสิ่งสะอาดให้เป็นของสะอาด ไม่รู้จักทำสิ่งที่บริสุทธิ์ให้บริสุทธิ์** แต่เราช่วยทำให้สิ่งเหล่านั้นให้เกิดความสกปรกหมักหมมขึ้นตลอดเวลา

คนใดมีความคิดมีความอ่าน ริเริ่มในการทำสิ่งที่สกปรกให้เกิดความสะอาด **จงใช้ความรู้ความสามารถช่วยกันคิดช่วยกันทำ ให้สิ่งทั้งหลายที่มันสกปรกนั้นกลายเป็นของสะอาดขึ้นเถิด** ความสุขทางกาย ความสุขทางใจก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเราทั้งหลาย นี่ก็เป็นเรื่องสำคัญเหมือนกันที่อยากจะฝากไว้กับพี่น้องชาวไทยทุกถ้วนหน้าให้ได้พิจารณาเรื่องหนึ่ง

อีกเรื่องหนึ่งก็เกิดจาก**ความเจริญทางเทคโนโลยีของบ้านเมือง** ความเจริญทางที่เรียกว่าคนมากขึ้น รถยนต์มากขึ้น **การจราจรคับคั่งมากขึ้น การจราจรในกรุงเทพฯ นั้น เป็นเรื่องที่ดังไปทั่วโลก เพราะมีรถติดกันอยู่ตลอดเวลา** ไม่มีที่ไหนจะสู้ได้ รถมันติดอยู่ตลอดเวลา ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ก็เพราะว่าถนนมันแคบ รถมันมาก และก็มากขึ้นทุกวันทุกเวลา

แล้วรถยนต์บ้านเรานั้นใช้น้ำมันประเภทที่มีสารตะกั่ว **ใช้สิ่งที่เรียกว่าสารตะกั่วเข้าไปปะปนกับน้ำมันที่เอามาใส่ ทำให้พ่นควันออกมาเป็นพิษทั่วๆ ไป คนเดินบนถนนก็สูดควัน**พิษเข้าไปอย่างมากมาย

ตำรวจจราจรที่ยืนโบกไม้โบกมืออยู่ที่ประตูน้ำที่กรุงเทพฯ เป็นลมฟุบลงไปถึงแก่ความตาย เอาศพไปผ่าพิสูจน์ที่โรง-พยาบาลตำรวจ ก็ได้พบว่ามีสารตะกั่วเข้าไปอยู่ในปอดเป็นจำนวนมาก สารตะกั่วนั้นไม่ได้มาจากไหน แต่มาจากน้ำมันที่รถยนต์เอาไปใช้แล้วก็พ่นพิษออกมา ทำให้เกิดความเสียหายแก่คนที่เดินไปเดินมา

สถานที่หลายแห่งในกรุงเทพฯ เช่นว่า ประตูน้ำ เพชรบุรี

ตัดใหม่ **ถนนที่แออัดยัดเยียดหลายสาย เป็นถนนที่เต็มไปด้วยมลพิษ คนที่อยู่ในบริเวณนั้นก็สูดสิ่งเป็นพิษเข้าไปในปอด ทำให้เกิดโรคอะไรต่าง ๆ** สร้างปัญหาแก่ชีวิตด้วยประการต่าง ๆ อันนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหา

อาตมาไปอยู่ที่ชิคาโก ถนนที่อยู่หน้าวัดนั้นเป็นถนนที่สายใหญ่ เขาเรียกว่าไฮเวย์ รถวิ่งไปมาตลอดเวลาทั้งวันทั้งคืน แต่ไม่มีรถยนต์คันใดพ่นควันดำออกมา เพราะเขามีการ**ควบคุมไม่ให้รถควันดำมาแล่นบนถนนเป็นอันขาด** ถ้ารถคันใดมีควันดำออกมา เขาก็เรียกมากักมาสอบ เขาไม่ปล่อยให้วิ่งอยู่อย่างนั้น

ซึ่งผิดกับบ้านเราปล่อยให้รถควันดำเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะรถของขนส่งมีควันดำมาก พ่นออกมาแล้วก็ดำไปทั้งหมดอันนี้เกิดความเสียหาย สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนซึ่งเราควรจะได้ช่วยกันแก้ไข **ทุกคนจะต้องช่วยอย่าทำให้อากาศเป็นพิษ** อย่าทำมลพิษขึ้นในอากาศ โดยการใช้รถที่มีควันดำ ควรจะแก้ไขเครื่องยนต์ให้ สะอาด ให้เรียบร้อย ขับไปในบ้านในเมืองอย่าให้มันเกิดควันดำขึ้นมาจะช่วยให้สิ่งทั้งหลายดีขึ้น นี่เรียกว่าเรื่องหนึ่งซึ่งอยากจะฝาก

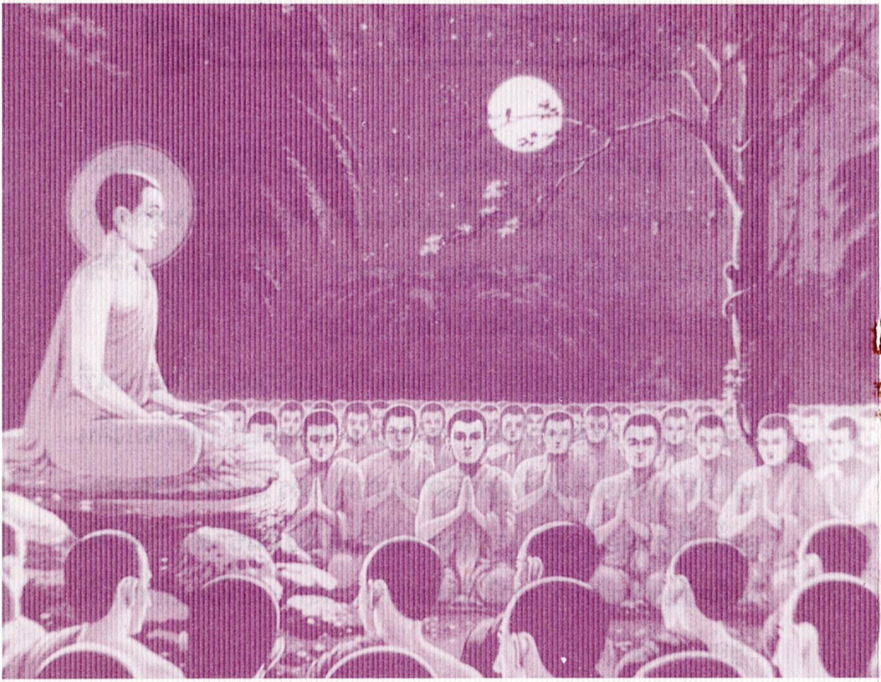

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

การฝึกจิตที่ควบคุมยาก เปลี่ยนแปลงเร็ว ใฝ่ในอารมณ์ตามที่ใคร่ เป็นความดี เพราะจิตที่ฝึกได้แล้ว นำสุขมาให้

ให้พี่น้องทั้งหลายได้พิจารณา

แล้ว**ขอฝากเจ้าหน้าที่ผู้มีความเกี่ยวข้องในการควบคุมรถที่ไปจดทะเบียนให้ดูแลเรื่องเกี่ยวกับควันดำให้มาก อย่าปล่อยให้รถที่มีควันดำพ่นพิษใส่ประชาชนในกรุงเทพฯตลอดเวลาเลย** เพราะมันเป็นสิ่งที่สร้างปัญหาสร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนอย่างมากมายเหลือเกิน นี่เป็นสิ่งที่อยากจะฝากไว้ให้ช่วยกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดสิ่งชั่วสิ่งร้ายทำความเสียหายให้แก่บ้านเมืองของเรามากเกินไป

สิ่งที่เป็นพิษทั้งหลายที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นพิษภายนอก แต่ว่าพิษภายนอกมันเกิดจากพิษภายใน พิษภายในนั้นก็คือกิเลสประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกลุ้มรุมจิตใจ คนเราในสมัยปัจจุบันนี้ เจริญด้วยกิเลสมากกว่าเจริญด้วยความสะอาด สงบ สว่าง ทางจิตใจ

ทำไมจึงเจริญด้วยกิเลส เพราะว่าโลกในสมัยนี้มีการพัฒนา การพัฒนาก็คือการทำให้มันรกมากขึ้น เพิ่มสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ควรจะเพิ่มให้มากขึ้น เพราะเรามีการแข่งขันกันในเรื่องต่าง ๆ แข่งขันกันหาเงิน แข่งขันกันใช้เงิน แข่งขันกัน

เที่ยว แข่งขันกันเล่น แข่งขันกันสนุกสนานในทางที่ไม่เกิดประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติแม้แต่น้อย

เมื่อปีที่ผ่านไปนี้ได้มี**นักร้องเพลง** ซึ่งอาตมาจะเรียกว่า**บ้า ๆ บอ ๆ ของฝรั่ง**นั่นเองเข้ามาแสดงในประเทศไทย คนไทยก็ตื่นเต้นกัน ไปดูกัน เสียค่าดูกันแพง ๆ ไปยัดเยียดกันในสนามศุภชลาศัย ทำให้สนามนั้นเสียหายมากมายก่ายกอง ไม่คุ้มค่า แต่ว่า**สนามเสียนั้นไม่เป็นไร เพราะเราแก้ไขได้ แต่ว่าจิตใจคนมันเสียซิไม่รู้จะแก้อย่างไร**

เพราะจิตใจคนในสมัยนี้ โดยเฉพาะ**เด็กวัยรุ่นมีความคลั่งไคล้ มีความหลงใหลมัวเมาในเรื่องสนุกสนาน** ในเรื่องที่เรียกว่าบ้า ๆ บวม ๆ นั่นเอง **ฝรั่งมาร้องเพลง แสดงท่าบ้า ๆ บอ ๆ คลำสิ่งที่ไม่ควรจะจับจะต้องอยู่ตลอดเวลา คนดูก็กรี๊ดกร๊าดกันเป็นการใหญ่** แสดงความบ้าคลั่งออกมาให้ได้รู้ได้เห็นทางโทรทัศน์กันต่อไป

อันนี้คือ **ความไม่ถูกต้อง** เราไม่ควรอนุญาตให้คนประเภทที่ไม่ค่อยจะเต็มเต็งเหล่านั้นเข้ามาแสดงอะไร ๆ ในเมืองไทย **ความบ้าของฝรั่งก็ให้บ้าอยู่ในเมืองเขาเถอะ อย่าให้บ้าในบ้านเมืองของเราเลย** ถ้าขืนมาบ้าในบ้านเมืองของเรา

แล้วก็เป็นการไม่ถูกต้อง

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม เขามีความเคร่งครัดในทางศาสนา **เขาไม่ต้อนรับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะเห็นว่าเข้ามาทำลายจิตใจคน ทำลายศีลธรรม ทำลายความสว่างไสวทางจิตใจ เขาไม่ยินดีต้อนรับในสิ่งเหล่านั้นเขาไม่เป็นคนทันสมัยในสิ่งเหลวไหล แต่เขาเป็นคนทันสมัยในด้านบังคับตัวเอง ควบคุมตัวเอง ในความละอายบาป ในความกลัวบาปมากกว่า**

อันนี้เป็นเรื่องที่น่าคิดอยู่บ้างเหมือนกัน เพราะว่า**เราคนไทยนั้นทำอะไรตามใจตัวมากขึ้น ทำตามใจอยากมากขึ้น แล้วมีความเห่อเหิมทะเยอทะยานในสิ่งที่ไร้สาระ** คนที่ต้องการหาเงินก็เห็นว่าคนมันหลงใหลมัวเมาในเรื่องอย่างนี้กันมาก มีทางจะหาเงินได้ ก็เอาสิ่งที่ไม่ค่อยจะเหมาะมาแสดง ทำให้คนเกิดคลั่งไคล้หลงใหลในสิ่งเหล่านั้น **จิตใจเยาวชนตกต่ำไปมัวเมาอยู่กับสิ่งชั่วสิ่งร้าย** เป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดปัญหา จึงอยากจะขอฝากเรื่องนี้ไว้กับคณะรัฐบาล อันมีท่านชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี

ความจริงคนในรัฐบาลก็เป็นคนเรียบร้อย โดย-

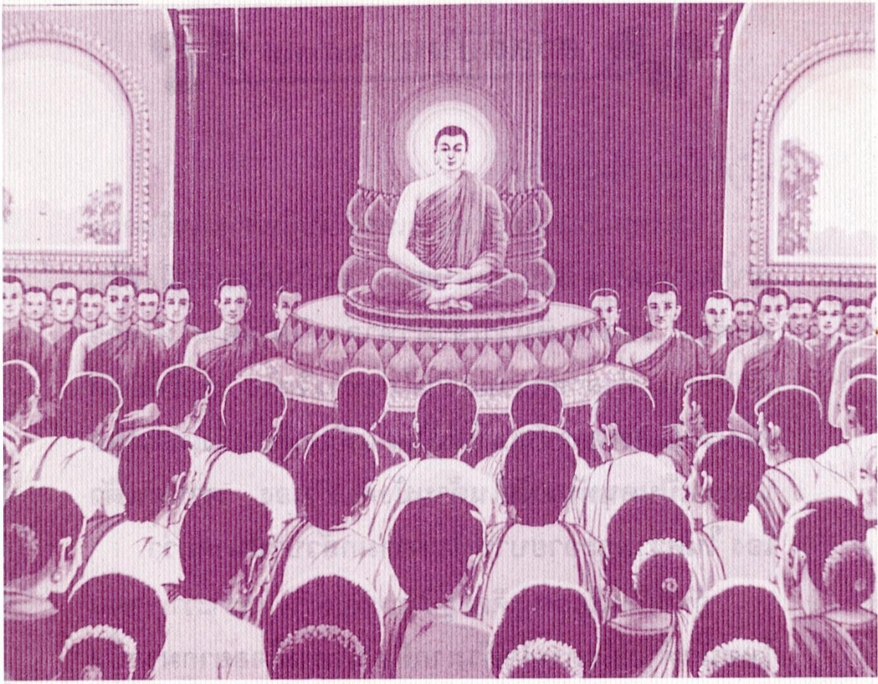

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ขุนเขาไม่สะเทือน เพราะแรงลม
บัณฑิตไม่หวั่นไหว
เพราะคำนินทาหรือสรรเสริญ

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

เฉพาะนายกรัฐมนตรีนั้นมีความเรียบร้อยมาก มีความบริสุทธิ์ในด้านจิตใจ มีจิตเจตนาแน่วแน่ที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองของเราเจริญก้าวหน้า เข้าไปเป็นนายกฯก็พยายามจัดทำเรื่องต่างๆให้ดีขึ้น และทำมาตลอดเวลา แต่ว่าพวกฝ่ายค้านหรือ หนังสือพิมพ์บางฉบับมักจะพูดว่า "รัฐบาลนี้ไม่มีผลงาน" คนไปอยู่ทำงานวันหนึ่งเหนื่อยแทบตาย แล้วพูดว่ายังไม่มีผลงานอะไร นั่นเป็นการพูดด้วยอคติ มีความลำเอียง หรือพูดด้วยความมุ่งร้าย หรือใส่ร้ายเพื่อให้เกิดความเสียหาย แต่ว่า **คนดีนั้นเหมือนกับทองแท้ ทองแท้ทุบเท่าไหร่มันก็เป็นทองอยู่นั่นเอง** ไม่มีการเปลี่ยนแปลง จึงไม่ควรจะหวั่นไหวโยกโคลงไปกับคำพูดของคนที่มุ่งร้าย

ขออวยพรให้ท่านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลมีกำลังใจเข้มแข็งอดทนหนักแน่น ไม่หูเบาไม่เชื่อง่าย ตั้งใจทำงานบริหารหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ด้วยความเรียบร้อยต่อไป ความดีที่ทำนั้นก็จะดังขึ้น แล้วก็ช่วยกำจัดปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายให้หายไป อย่าหวั่นไหวกับคำพูดเหล่านั้น

พระพุทธเจ้าของเราทั้งหลาย เวลาเสด็จไปสู่เมืองหนึ่งมีคนมาด่าว่าพระองค์มากมายเพราะเขาจ้างให้มาด่า

แต่พระอานนท์ยังไม่เป็นพระอรหันต์ท่านรำคาญกับการด่าของคนเหล่านั้น จึงทูลกับพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า**อย่าอยู่เมืองนี้เลย ไปเมืองอื่นเถอะ**

พระพุทธเจ้าถามว่าจะไปเมืองไหน **ไปเมืองที่คนไม่ด่า** แล้วถ้าเขาด่าขึ้นล่ะจะทำอย่างไร พระพุทธเจ้าตรัสอย่างนั้น

แล้วก็ตรัสกับพระอานนท์ว่า **"เหตุเกิดที่ไหน ต้องดับที่นั่น"** เหตุมันเกิดที่เมืองโกสัมพี ก็ต้องให้ดับที่โกสัมพี เหตุเกิดที่เมืองสาวัตถีก็ให้ดับที่เมืองสาวัตถี

แล้วพระองค์ก็ตรัสกับพระอานนท์ว่า **"อหํ นาโค ว สงฺคาเม จาปาโต ปติตํ สรํ ฯลฯ "** ซึ่งแปลความว่า **"เราจะเป็นเหมือนพญาช้างสารที่ออกสงคราม ถูกเขายิงลูกศรมาดังห่าฝน ช้างก็จะไม่ถอยหลังจะยืนนิ่งรับลูกศรนั้นฉันใด ตถาคตก็จะอดทนต่อคำร้ายป้ายสีของคนเหล่านั้น อันคนกล่าวร้ายป้ายสีตถาคตนั้น เขากล่าวได้ไม่นานเจ็ดวันเขาก็หยุดกันไปเอง เราอย่าไปต่อล้อต่อเถียงกับคนปากร้ายเหล่านั้นกับคนใจต่ำใจทรามเหล่านั้น ควรจะอยู่ด้วยความอดทนหนักแน่นดีกว่า"**

เมื่อพระองค์ตรัสอย่างนี้ พระอานนท์ก็สบายใจ แล้ว

พระองค์ก็ประทับอยู่ที่นั่นต่อไป จนเหตุการณ์เรียบร้อยทุกประการ

เราเป็นพุทธบริษัทต้องหัดเป็นคนหนักแน่น ใช้ขันติธรรม ในการต่อสู้กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

ครั้งหนึ่ง**ท่านปุณณะเถระ**ได้ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เพื่อจะเดินทางไปสุนาปรันตปะชนบทเพื่อไปสอนธรรมะ อันแคว้นนั้นเป็นแคว้นที่มีคนดุร้าย มีชื่อมีเสียงในทางดุร้าย เหมือนบางจังหวัดในประเทศไทยมีมือปืนมาก มีชื่อเสียงดุร้าย

พระผู้มีพระภาคจึงถามว่า "เธอจะไปทำงานที่นั่นได้หรือเพราะว่าคนที่นั่นเขาดุร้ายอยู่ หากว่าเขาด่าว่าเธอจะทำอย่างไร" ท่านปุณณะก็ตอบว่า **"จะทำในใจว่าเขาด่าดีกว่าเขาตี"**

พระองค์ก็ถามว่า"ถ้าเขาตีจะทำอย่างไร" ท่านปุณณะก็ตอบว่า **"เขาตีดีกว่าเขาฆ่าให้ตาย"**

"ถ้าเขาโกรธหนักถึงกับฆ่าให้เธอตาย เธอจะคิดอย่างไร" ท่านปุณณะก็ตอบว่า **"ก็ต้องควรจะคิดว่า ดีเหมือนกัน เพราะคนบางคนมีความทุกข์โทมนัสถึงกับฆ่าตัวตาย แต่เราไม่ต้องฆ่าตัวตาย มีคนอื่นมาช่วยฆ่าให้ตายมันก็ดีแล้ว"**

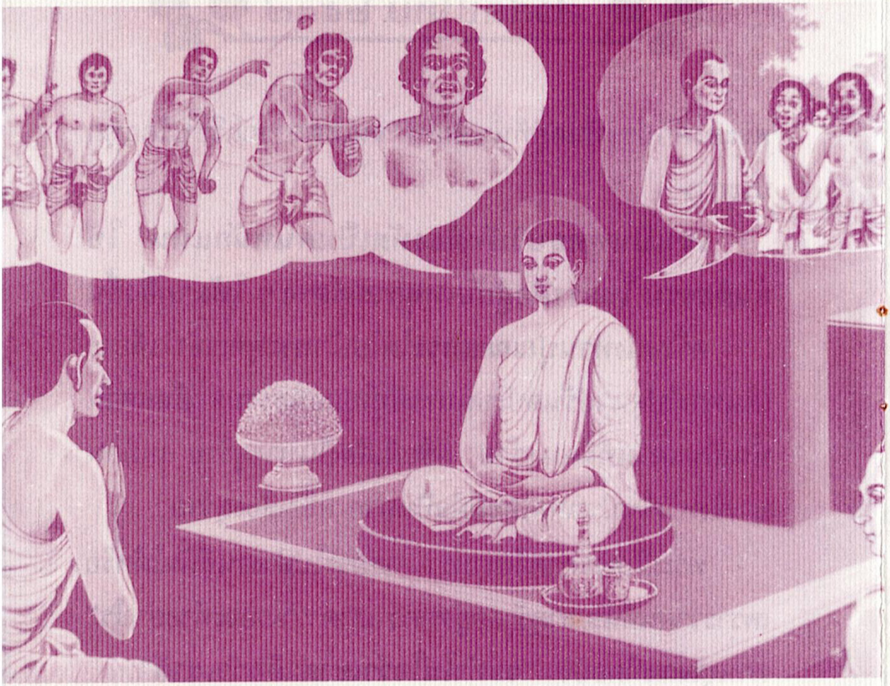

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ถึงถูกทุกข์กระทบ ถึงพลาดพลั้งลง
บัณฑิตก็คงสงบอยู่ได้
และไม่ทิ้งธรรม เพราะชอบหรือชัง

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

พระองค์ก็ทรงอนุโมทนาว่า "ถ้าเธอคิดในรูปอย่างนั้น เธอก็สามารถไปทำงานได้ เผยแผ่ธรรมะแก่ประชาชนได้"

เพราะไปด้วยความอดทนหนักแน่น เราพูดเป็นคำพังเพยสอนใจว่า **"ไปไหนอย่าพกนุ่น แต่ให้พกหินไป"** คำว่า **"ให้พกหินไป"**นั้นไม่ได้หมายความว่าเอาหินไปขว้างหัวคนอื่น ขว้างบ้านคนอื่นหรือไปประทุษร้ายคนอื่น แต่หมายความว่า **ให้หนักแน่นเหมือนกับก้อนหิน อย่าเบาเหมือนกับนุ่น** คนใจเบาโกรธง่ายเกลียดง่ายโต้ตอบคนได้ง่าย เขาเรียกว่า คนพกนุ่น เป็นคนไม่เจริญด้านจิตใจ แต่ถ้าเราพกหินก็หมายความว่า**มีใจหนักแน่นไม่ทำอะไรในเรื่องที่ไม่ควรกระทำให้เกิดความเสียหาย** ก็เป็นอยู่อย่างสบายและปลอดภัย

ที่จังหวัดเชียงใหม่เวลาเขามีงานมีการตามวัดวาอาราม เขามักจะปลูกศาลเพียงตา แล้วก็เอา**บาตร** เอา**จีวร** เอา**ก้อนหินใหญ่** มาวางไว้ที่ศาลนั้น เมื่อไปเห็นใหม่ๆ ก็สงสัยว่าทำอะไร เลยไปถามเขาว่าที่ทำอย่างนั้นคืออะไร เขาก็บอกว่าเป็น**ศาลพระอุปคุต** เอามาสร้างไว้ให้คุ้มครองรักษางาน ไม่ให้คนทะเลาะเบาะแว้งกัน

เพียงแต่ทำศาลไว้ ถ้าไม่เข้าใจความหมายก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร ความจริงคำว่า **"อุปคุต"** นั้นแปลว่า **"เข้าไปคุ้มครองรักษา"** คุ้มครองรักษานั้นคืออะไร คือตัวสติกับตัวปัญญานั่นเอง **สติปัญญาเป็นธรรมเครื่องคุ้มครองรักษา** เรียกว่าเป็น**ธรรมมีอุปการะแก่ประชาชน แก่คนที่จะคิด จะพูด จะทำ จะประกอบหน้าที่การงานอะไรต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย** เรียกว่ามีสติมีปัญญา

ทำอะไรทำด้วยสติปัญญาก็ไม่ผิดพลาด พูดด้วยสติปัญญาก็ไม่ผิดพลาด คิดด้วยสติปัญญาก็ไม่ผิดพลาด คบคนด้วยสติปัญญาก็ไม่ผิดพลาดเสียหาย **จะไปไหนก็คิดเสียก่อนว่า จะไปไหน ไปทำไม ไปเพื่ออะไร ไปแล้วมันจะได้อะไร** ถ้าเราคิดอย่างนั้นเสียก่อนมันก็ไม่เกิดความเสียหาย

การคิดก่อนนั้นเรียกว่าการใช้สติปัญญา สติปัญญาสองประการนั้น ต้องไปด้วยกันตลอดเวลา มันจึงเรียกว่ามีอุปการะมาก อุปการะเราให้เกิดความสะอาด สว่าง สงบทางจิตใจ ให้ปลอดภัยจากความชั่วความร้ายทุกสิ่งทุกประการ เขาจึงเอามาเตือนด้วยการทำอย่างนั้น

แล้วก็มีสิ่งเตือนใจ เช่น **มีบาตรพระ มีผ้าไตร เห็นแล้ว**

ก็จะได้คิดถึงพระ พระคืออะไร พระคือผู้มีจิตใจประเสริฐ มีใจสะอาด มีใจสว่าง มีใจสงบ เป็นผู้อยู่อย่างเยือกเย็นไม่โกรธง่าย ไม่อารมณ์ร้าย ไม่ทำสิ่งชั่วร้าย เรียกว่าเป็นพระ แล้ว**ก็มีก้อนหิน ก็หมายความว่าให้หนักแน่น** หินนั้นมันทั้งหนักทั้งแน่น **เราก็ทำใจให้หนักให้แน่น คือไม่ใจเบาไม่หุนหันพลันแล่น ไม่หวั่นไหวโยกโคลงไปกับอารมณ์ที่มากระทบ** แต่ว่าทำใจให้หนักให้แน่นอยู่ตลอดเวลา ก็เป็นการช่วยตนให้พ้นภัย เป็นการรักษางานให้เรียบร้อย ไม่ให้คนทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ให้คนทุบตีกัน

แต่ว่าคนไม่เข้าใจความหมาย ทำอะไรก็ทำตามแบบไสยศาสตร์ที่เคยกระทำกันมา ไม่ได้ตีความให้เป็นธรรมะ เลยไม่ได้ประโยชน์จากการกระทำนั้น

เราจึงควรจะเข้าใจว่า**พิธีกรรมต่าง ๆ เป็นเรื่องสอนคน**ให้เกิดปัญญาเกิดความรู้ความเข้าใจทั้งนั้น เมืองไทยเรานั้นบูชาสิ่งหนึ่ง เรียกว่า **พระสยามเทวาธิราช** พระสยาม-เทวาธิราชนั้นมันหมายถึงอะไร หมายถึง**ธรรมะที่คุ้ม-ครองรักษาประเทศชาติบ้านเมืองของเรา** แต่ว่าเอามาทำเป็นตัวบุคคลสมมติ แล้วเอามากราบไหว้อ้อนวอนให้สิ่งนั้นมา

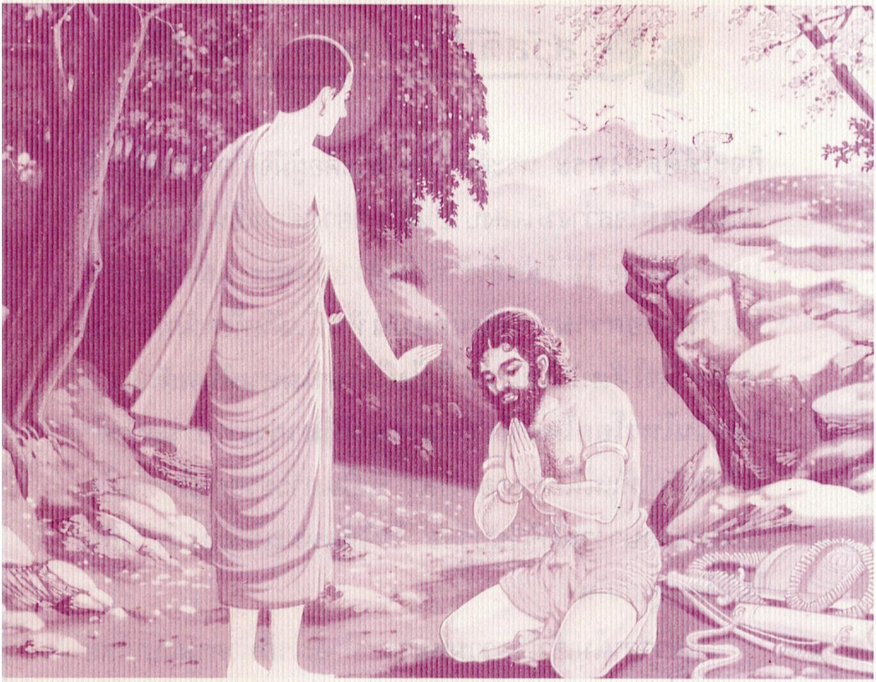

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ความไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น
สำรวมระวังเป็นอย่างดี
ในเพื่อนสัตว์มีชีวิตทั้งหลาย
เป็นความสุขในโลก

ช่วยตนให้พ้นภัย อย่างนี้ไม่ถูกต้องตามหลักการทางพระพุทธ-ศาสนา

ถ้าเราจะทำให้ถูกต้องตามหลักการในทางพระพุทธศาสนา เราต้องตีความหมายว่า**พระสยามเทวาธิราช คือตัวธรรมะที่พระพุทธเจ้าสอนไว้บัญญัติไว้ ให้เราศึกษา ให้เรานำมาใช้เป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน** ทำอะไรก็ให้นึกถึงธรรมะ เช่นว่าจะไปไหน จะทำอะไร จะเกี่ยวข้องกับใคร ก็ให้เอาธรรมะเป็นเครื่องไตร่ตรองพิจารณา ก็จะช่วยคุ้มครองประเทศชาติบ้านเมืองได้

บ้านเมืองไทยเราที่อยู่เย็นเป็นสุขจนถึงทุกวันนี้ ก็เพราะว่าเรามีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติ อันองค์พระมหากษัตริย์นั้นเป็นผู้ทรงศีลทรงธรรม ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ตามหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา ทรงมีหลักธรรมเป็นข้อปฏิบัติถึง ๑๐ ประการ เรียกว่า **"ทศพิธราชธรรม"** ธรรมนั้นเป็นธรรมสำหรับพระราชา ผู้ครองเมือง เป็นธรรมะสำหรับข้าราชการทั้งหลาย ที่มีหน้าที่ดูแลบ้านเมืองแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ **ให้เราอยู่ในธรรมะ อย่าเป็นคนไร้ธรรมะ** พระเจ้าแผ่นดินของเรามีธรรมะ โดย

เฉพาะอย่างยิ่ง**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราทั้งหลาย พระองค์ทรงยึดมั่นอยู่ในธรรมะ สมาทานธรรมะ ปฏิบัติธรรมะอยู่ตลอดเวลา** ทรงมีพระเมตตาปรานีต่อประชาราษฎร์ได้เสด็จไปเยี่ยมเยียนประชาชนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ทุกปีทำอย่างนั้นสม่ำเสมอเวียนกันไป

พระองค์เสด็จไปที่ไหนก็นำความสุขความสงบไปที่นั้น ประชาชนได้มาต้อนรับขับสู้พระองค์อยู่ตลอดเวลา เช่นเสด็จไปทางภาคใต้ไปประทับที่ทักษิณราชนิเวศน์ ที่จังหวัดนราธิวาส คนนราธิวาสก็มีความปลื้มอกปลื้มใจ ในการที่องค์ประมุขของชาติได้มาประทับที่บ้านเมืองของตน

แล้วพระองค์ก็ทรงขับรถไปเยี่ยมเยียนประชาชน ตามสถานที่ต่างๆ ไม่มีภัยไม่มีอันตรายอันใดเกิดขึ้นแก่พระองค์ แม้จะมีข่าวลือในทางร้าย แต่**เมื่อพระองค์ไปถึงก็เหมือนฝนตกมาจากฟากฟ้า ทำให้ความร้อนระอุนั้นบรรเทาเบาหายไป** นี่คือน้ำพระทัยที่มีพระธรรมเป็นเครื่องคุ้มครองรักษาพระองค์ พระเจ้าอยู่หัวของเรา นั่นแหละคือ **องค์พระสยามเทวาธิราช**

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗

องค์พระสยามเทวาธิราชองค์แท้ ก็คือธรรมะที่อยู่ในน้ำพระทัยของพระองค์ ของพระราชินีนาถ ของเจ้าฟ้าหญิง เจ้าฟ้าชาย ได้บำเพ็ญหน้าที่ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติแก่บ้านเมืองของเราอย่างมากหลาย เป็นเรื่องที่เราควรจะได้พิจารณา แล้วควรจะนำหลักธรรมะมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวันของเราตลอดไป

ขอให้เราทุกคนได้ตั้งจิตอธิษฐานว่า **ในปีใหม่นี้ เราจะปลูกศรัทธาให้มั่นคงในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ไม่ง่อนแง่นคลอนแคลน**

มีความเชื่อว่าพระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งพระปัญญาคุณ พระมหากรุณาคุณ พระบริสุทธิคุณ

พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นหลักปฏิบัติที่จะทำผู้ปฏิบัติให้หลุดพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนได้จริง เลิกถือไสยศาสตร์ ซึ่งเป็นความเชื่อที่เหลวไหล เอาความเชื่อมาอยู่กับพระพุทธเจ้า กับพระธรรม และพระสงฆ์ ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

พระพุทธหมายถึงความบริสุทธิ์ **พระธรรม**คือข้อ**ปฏิบัติ**ที่จะให้ถึงความบริสุทธิ์ **พระสงฆ์**ก็คือตัวการปฏิบัติ

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ความสำรอกออกเสียซึ่งความกำหนัดรัก ก้าวล่วงเสียได้ซึ่งสิ่งอันน่าใคร่ในโลก เป็นความสุข

ให้ถึงความบริสุทธิ์นั่นเอง ถ้าหากว่าเราปฏิบัติเราก็เรียกว่ามีพระสงฆ์อยู่ในใจของเรา ข้อปฏิบัตินั้นก็คือพระธรรมอยู่กับเรา แล้วผลแห่งการปฏิบัติก็คือ**ความสะอาด สว่าง สงบ ทางจิตใจ**ก็อยู่กับเราด้วยเหมือนกัน

สิ่งนี้แหละเรียกว่า**ธรรมะ เราเอาธรรมะมาใส่ไว้ในใจ** ให้มีความเชื่อมั่นอย่างนี้ ให้มีความเชื่อถูกต้องตรงตามหลักการในทางพระพุทธศาสนา

ให้เป็นคนที่มี**ความซื่อสัตย์ต่อพระรัตนตรัย** เรียกว่า**มีสัจจะ** มีความซื่อสัตย์ต่อพระรัตนตรัยอย่างแท้จริง

มีการบังคับตัวเอง ควบคุมตัวเอง ให้มั่นคงอยู่ในศีลในธรรม ให้สม่ำเสมอ

ให้มีความละอายบาป ให้มีความกลัวบาป มากยิ่งขึ้นในจิตใจ ไม่คิดอะไร ไม่พูดอะไร ไม่ทำอะไรในทางที่เป็นความชั่วความร้ายสร้างปัญหาให้แก่ตนแก่ท่าน

มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งยั่วยุ อะไรมากระทบหูกระทบตา กระทบจมูก กระทบลิ้น กระทบกาย เข้าไปถึงใจ ก็ให้เอาธรรมะที่เรียกว่า"ขันติ"มาเป็นเกราะป้องกันตน ไม่ให้ตกต่ำไปอยู่กับสิ่งชั่วสิ่งร้ายเหล่านั้นก็จะเป็นการช่วยตนให้พ้นภัย

พ้นจากอันตราย

และประการสุดท้าย **อยู่ด้วยความเสียสละ** สละอะไร สละสิ่งไม่ดีไม่งามออกจากจิตใจ เรื่องที่เราควรจะเสียสละมากที่สุดก็คือเรื่อง**ความเห็นแก่ตัว**

ความเห็นแก่ตัวนั่นแหละเป็นมารร้าย เป็นฐานแห่งความชั่วร้าย เป็นฐานแห่งความโลภความโกรธความหลง ความริษยาพยาบาท เป็นฐานแห่งอาชญากรรม

คนเราที่ได้ผิดศีลผิดธรรมก็เพราะความเห็นแก่ตัว ไปฆ่าไปทำร้ายผู้อื่นเพราะความเห็นแก่ตัว ไปลักของคนอื่นก็เพราะความเห็นแก่ตัว ไปประพฤติผิดในกาม เที่ยวสำส่อนในทางเพศจนเป็นโรคเอดส์ก็เพราะมีความเห็นแก่ตัว ไปพูดจาโกหกพกลมหลอกลวงต้มตุ๋น ก็เพราะความเห็นแก่ตัว ไปดื่มสุ-ราเมรัย ไปเล่นการพนัน ไปเที่ยวกลางคืนสนุกสนานในทางสิ้นเปลือง ก็เพราะความเห็นแก่ตัว

เราจึงต้องทำลายความเห็นแก่ตัวให้หมดไปจากจิตใจ จนไม่มีตัวจะเห็นต่อไป

เราเห็นแต่ธรรมะ เห็นแต่ความงามความดีประจำจิตใจ ใจเราเป็นพระ เราอยู่กับพระอยู่ตลอดเวลา ถ้าเราได้

อยู่กับพระอย่างนี้ เราก็จะมีแต่ความสุข มีความสงบ มีความเจริญ มีความก้าวหน้า

ในที่สุดนี้ก็ขออวยพรให้เจริญด้วยธรรมะ คือเจริญด้วยความคิดถูกต้อง ด้วยการพูดที่ถูกต้อง ด้วยการกระทำที่ถูกต้อง ด้วยการคบหาสมาคมที่ถูกต้อง ด้วยการไปสู่สถานที่ถูกต้อง ให้มีกายวาจาใจ สงบ สะอาด สว่าง ตามหลักพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าตลอดปี๒๕๓๗นี้ จงทั่วกันทุกท่านทุกคนเทอญ

คนเขลาเท่านั้นที่สำคัญผิด
คนวิปริตย่อมทำโลกให้ยุ่ง
คนมีปัญญารู้แจ้ง ย่อมเบิกบาน
สงบเย็นในธรรม

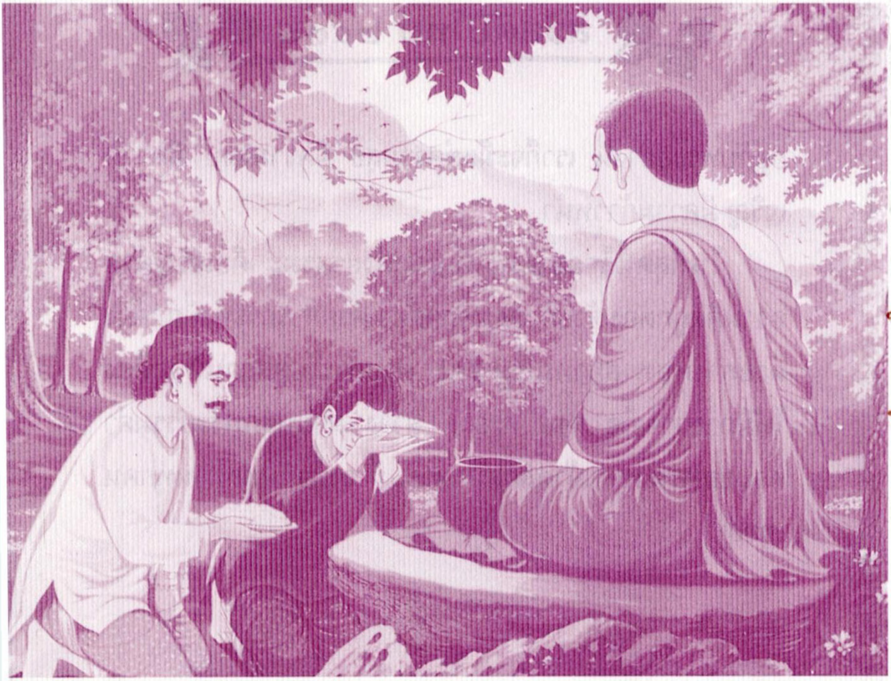

❀ พุทธวจนะเพื่อความสุขสงบเย็น ❀

ความนำออกเสียได้อย่างหมดจดสิ้นเชิง ซึ่งความมั่นหมายว่าตัวตน เป็นยอดแห่งความสุข

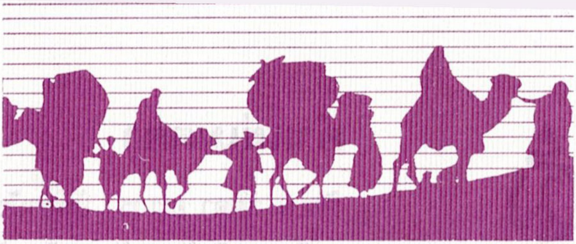

ถ้าจะอยู่ ในโลกนี้ อย่างมีสุข
อย่าประยุกต์ สิ่งทั้งผอง เป็น"ของฉัน"
มันจะสุม เผากระบาล ท่านทั้งวัน
ต้องปล่อยมัน เป็นของมัน อย่าผันมา

เป็น"ของกู" ในอำนาจ แห่ง"ตัวกู"
มันจะดู วุ่นวาย คล้ายคนบ้า
อย่างน้อยก็ เป็นนกเขา เข้าตำรา
มันดีกว่า "กู...ของกู" อยู่ร่ำไป

จะหามา มีไว้ ใช้หรือกิน
ตามระบิล อย่างอิ่มหนำ ก็ทำได้
โดยไม่ต้อง มั่นหมาย ให้อะไร ๆ
ผูกยึดไว้ ว่า"ตัวกู" หรือ"ของกู"

พุทธทาสภิกขุ

“ โลโก ปตฺถมฺภิกา เมตฺตา ”
เมตตาธรรมค้ำจุนโลก

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา อะเวรา อัพ๎ยาปัชฌา
อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ
สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์
เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น
จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด
อย่าได้มีเวร ซึ่งกันและกันเลย
จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด
อย่าได้เบียดเบียน ซึ่งกันและกันเลย
จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด
อย่าได้มีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย
จงมีความสุขกาย สุขใจ
รักษาตน ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด ฯ

หนังสือ “สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๗”

จัดพิมพ์โดย **ศูนย์สืบอายุพระพุทธศาสนา วัดชลประทานรังสฤษฎ์**
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี โทร.๕๘๔-๑๘๕๕,๕๘๓-๔๒๔๓

เรียงพิมพ์ : **บริษัท คอมพิวดีไซน์ จำกัด** โทร.๕๑๑-๑๐๕๐
พิมพ์ที่ **บริษัท พิมพ์ดี จำกัด** โทร.๒๙๑-๕๗๓๑-๒

ภาพปก : ฝีมือ **อ.จักรพันธุ์ โปษยกฤต** สมบัติของ **คุณชาตา บุญสูง**
ภาพพุทธประวัติในเล่ม : ฝีมือ **อ.คำนวน ชานันโท**

นตฺถิ สนฺติ ปรํ สุขํ

สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบ ไม่มี